

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 46/05-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. februára 2005 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Ing. Dušana Ďurďoviča - Stavebně obchodní firma Hodonín, Měšťanská 9, a akad. mal. a soch. M. T., bytom B., zastúpených advokátom JUDr. J. H., B., vo veci porušenia ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 14 C 779/01-529 z 26. mája 2004 a postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19 Co 167/04-560 z 23. novembra 2004 a takto

rozhodol:

Sťažnosť JUDr. Ing. Dušana Ďurďoviča - Stavebně obchodní firma Hodonín a akad. mal. a soch. M. T. o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. februára 2005 doručená sťažnosť JUDr. Ing. Dušana Ďurďoviča - Stavebně obchodní firma Hodonín, Měšťanská 9, a akad. mal. a soch. M. T., bytom B., (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú, že postupom a rozhodnutím Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) č. k. 14 C 779/01-529 z 26. mája 2004 a postupom a rozhodnutím Krajského

súdu v Trenčíne č. k. 19 Co 167/04-560 z 23. novembra 2004 došlo k porušeniu ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Týmito postupmi a uzneseniami okresného súdu a krajského súdu došlo k zastaveniu konania o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Dôvodom bolo to, že sťažovatelia nezaplatili súdny poplatok (§ 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov).

Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd rozhodoval o porušení označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru, prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal, a priznal im finančné zadošťučinenie 100 000 Sk za zbytočné prierahy.

II.

1. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo

sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môžu odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

Z uvedeného vyplýva, že medzi tie podmienky konania, ktoré ústavný súd skúma pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti, patrí aj právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie a rozhodnutie. Na konanie a rozhodovanie o porušení základných práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby je ústavný súd oprávnený len vtedy, ak im ochranu neposkytujú iné súdy, bez ohľadu na to, či v riadnom alebo opravnom konaní.

2. Ústavný súd z predložených rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu zistil, že v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 779/01 došlo k právoplatnému zastaveniu konania pre nezaplatenie súdneho poplatku. Zastavenie konania znamená, že súdy odmietli vo veci konať a rozhodnúť, pretože nebola splnená vecná podmienka na konanie súdu vo veci samej, zaplatenie súdneho poplatku.

Ochranu základnému právu, porušenie ktorého sťažovateľa namietali (t. j. právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 dohovoru), však v tomto prípade poskytujú všeobecné súdy na základe dostupných právnych prostriedkov nápravy, ktoré súčasne možno považovať za účinné právne prostriedky ochrany pred namietaným porušením ich označeného základného práva. Z priloženého rozhodnutia krajského súdu ústavný súd zistil, že proti nemu riadny opravný prostriedok nie je prípustný, súčasne však poukazuje na to, že sťažovateľa nevyužili dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok podľa § 236 a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

Dovolanie z dôvodu uvedeného v § 237 písm. f) OSP (postupom súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom) bolo v prípade sťažovateľov prípustné a v súlade s § 243b ods. 1 OSP ho možno považovať za účinný právny prostriedok nápravy namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 dohovoru (podobne ústavný súd už rozhodol vo veciach sp. zn. I. ÚS 31/00, II. ÚS 13/00, II. ÚS 41/03).

Aj doterajšia súdna prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho potvrdzuje, že dovolanie v prípadoch zmätočnosti konania, ktorá spočíva v odňatí možnosti konať pred súdom v dôsledku zastavenia konania [§ 237 písm. f) OSP], predstavuje efektívny prostriedok ochrany práv účastníkov občianskeho súdneho konania v systéme všeobecného súdnictva (z publikovanej judikatúry je to R 50/97, z nepublikovanej judikatúry je to rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 43/98 z 25. marca 1999). Ak preto: „okresný a krajský súd zastavili konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku, hoci pre takýto záver neboli dané dôvody, zabránili tým žalobcovi, aby jeho žalobný návrh bol posudzovaný meritórne, čím bol zároveň naplnený tvrdený dovolávací dôvod podľa ust. § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“, takže „zastavenie konania pre nezaplatenie súdneho poplatku podľa § 10 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb., hoci pre tento postup nebol zákonný dôvod, je odňatím možnosti účastníkovi konať pred súdom podľa § 237 Občianskeho súdneho poriadku“ (Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky 5 - 6/1997, č. 50).

Z uvedeného vyplýva, že ochranu proti porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v danom prípade poskytuje Najvyšší súd Slovenskej republiky v dovolacom konaní, a preto nie je daná právomoc ústavného súdu (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 49 zákona o ústavnom súde).

3. Pokiaľ sťažovatelia namietali zbytočné prieťahy a aj porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, treba uviesť, že konanie pred všeobecnými súdmi vo veci sp. zn. 14 C 779/01 právoplatne skončilo uznesením krajského súdu z 23. novembra 2004 pred doručením sťažnosti ústavnému súdu. Preto v súlade so stabilizovanou judikatúrou ústavného súdu je sťažnosť v tejto časti zjavne neopodstatnená (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. februára 2005